

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep,
0030 Oslo

Oslo, 19.01.2023

Innspill til høring om forslag til endringer i konfliktrådsloven, straffeloven mv. – strafferettslige reaksjoner og tvangsmidler for ungdom

1. Innledning

Det vises til høringsnotat om forslag til endringer i konfliktrådsloven, straffeloven mv. – strafferettslige reaksjoner og tvangsmidler for ungdom av 13.10.2022.

Nedenfor følger bemerkninger fra Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge (NUBU). Kun de forslag NUBU har synspunkter på er kommentert.

Det bemerkes innledningsvis at ungdom som begår kriminalitet ofte har utfordringer på flere områder, blant annet i familien, i forhold til skole, fritidsaktiviteter og venner. I en del tilfeller er det behov for omfattende multisystemiske behandlingstiltak som retter seg både mot ungdommen, familie og omliggende systemer, for å hjelpe ungdom ut av en kriminell løpebane. Det er i Norge implementert flere slike tiltak, blant annet multisystemisk terapi (MST) og TFCO Behandlingshjem, hvor man har dokumentasjon på effekt. Som påpekt i høringsnotatet pkt. 1.2.2, er tverrsektorielt samarbeid viktig, og det er sentralt at regelverket innen strafferettspleien utformes slik at samarbeid med andre instanser understøttes.

2. Forslag om informasjonsdeling under ungdomsstraff og ungdomsoppfølging

Forslaget om å lovregulere og konkretisere anledningen til informasjonsdeling knyttet til koordinering og gjennomføring av ungdomsoppfølging og ungdomsstraff i høringsnotatet kap. 3 støttes, herunder at helsepersonell uhindret av taushetsplikt kan dele informasjon. Forskning og erfaringer fra praksis gir klar evidens for at multisystemisk arbeid, hvor ulike personer og instanser rundt ungdommen som familie, skole, fritidstilbud og hjelpeapparat involveres, er nødvendig for å skape endring hos unge som begår kriminalitet. For å lykkes med et slikt arbeid er det avgjørende at personer og instanser rundt ungdommen kan dele relevant informasjon, og gjennomføring av ungdomsstraff eller oppfølging må ses i sammenheng med, og koordineres opp mot andre involverte tjenester. Manglende adgang til informasjonsmelding vil kunne hindre at unge lovbrøtere får god oppfølging.

3. Gjennomføring av varetekt med elektronisk kontroll

NUBU støtter at det for ungdom som begår kriminalitet skal være anledning til elektronisk kontroll under varetekt for å unngå plassering i fengsel. Det bemerkes at regelverket etter vår oppfatning må ta høyde for at egnetheten av oppholdsstedet kan endre seg i løpet av varetektperioden, slik at oppholdssted bør kunne endres. For eksempel kan forholdene i hjemmet, eller kunnskap om forholdene i hjemmet endre seg, slik at hensiktsmessigheten av varetektgjennomføring fremstår annerledes enn først antatt. En mulig relevant situasjon kan være at ungdommen skal gjennomføre varetekt hjemme og utsettes for vold eller omsorgssvikt i hjemmet under varetektgjennomføring, og man blir kjent med dette etter at varetekt hjemme med elektronisk kontroll er besluttet. Et annet mulig typetilfelle er gjennomføring av varetekt i institusjon eller fosterhjem, hvor rammene i institusjonen eller fosterhjemmet ikke lenger anses forsvarlige.

Med vennlig hilsen

Kristine Amlund Hagen
Administrerende direktør
Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge

Kyrre Lønnum
Spesialrådgiver, Utviklingsavdeling ungdom
Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge